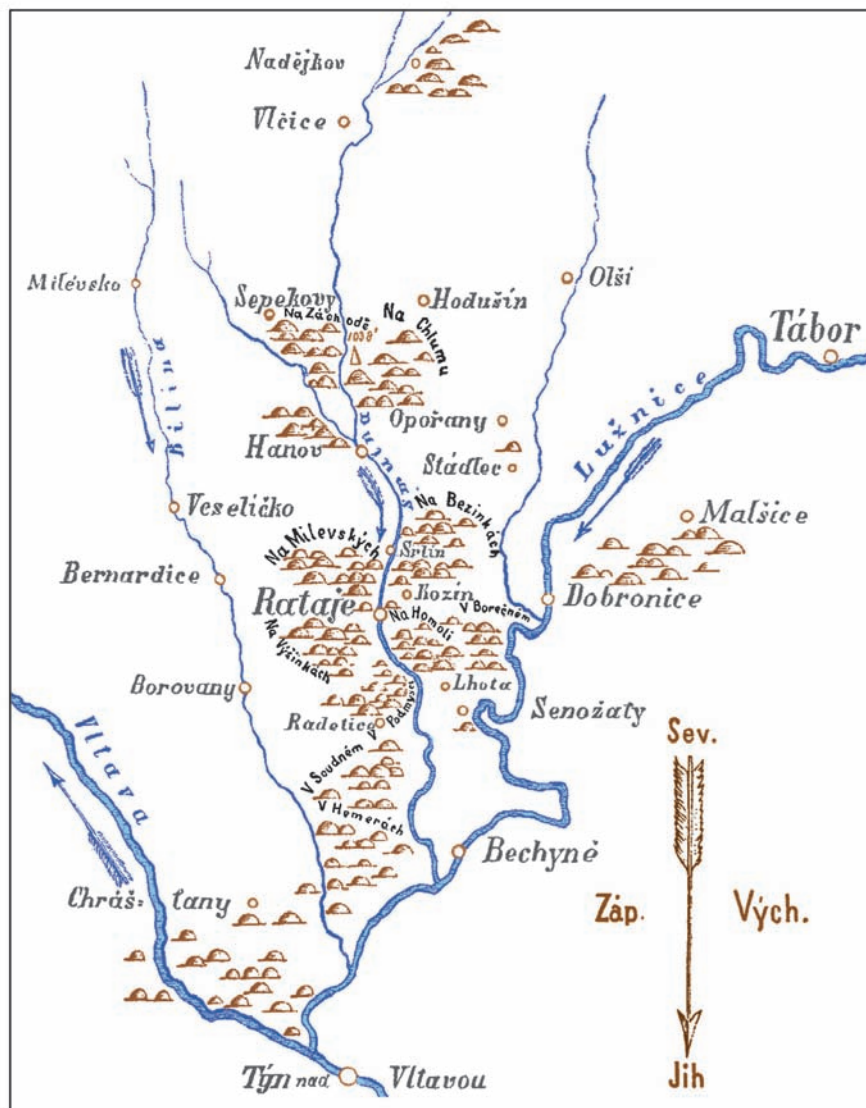

↑ Mapa mohylových pohřebišť v povodí říčky Smutné. Na severu leží Sepekov, na jihu poloha v He-
merách – známý mohylník ve →Hvoždanech
u Bechyně. Podle Hraše 1873.

Literatura: Hraše 1873; Dubský 1949; Fröhlich 1997; Chvojka – Michálek 2011.

Navigační bod: N 49°25'24.55", E 14°27'33.27" (vstup na lokalitu).

Přístup: Z doporučeného místa par-
kování u rozcestníku „Rybník Chobot“
po červené turistické značce směrem
na východ, z ní odbočit asi po 1,3 km
vpravo na lesní cestu do kopce k lo-
kalitě.

Rizika: Žádná.

Okolí: [1] Sepekov (PI), pravěké
výšinné sídliště v poloze Chlum:
N 49°25'18.97", E 14°26'58.50"
(0,8 km).

[2] Sepekov (PI), zřícenina středověké
tvrze Skalice nad rybníkem Cho-
bot: N 49°25'35.66", E 14°26'52.34"
(1,0 km).

[3] Sepekov (PI), přírodní pa-
mátka Smutný: N 49°25'38.13",
E 14°26'21.68" (1,6 km).

[4] →Řepeč (TA), pravěký mohylník
(6,2 km).

[5] Slavňovice (TA), hradiště Veli-
šov: N 49°22'50.83", E 14°31'46.26"
(7,0 km).

[6] Milevsko (PI), románský kláš-
ter: N 49°27'23.98", E 14°22'04.77"
(7,6 km).

[7] Řepeč (TA), halštatská mohy-
la: N 49°23'39.98", E 14°33'21.01"
(7,7 km).

[8] →Řepeč (TA), zřícenina hradu Pří-
běničky (8,0 km).

[9] →Malšice (TA), zřícenina hradu
Příběnice (8,1 km).

SKŘIPEL, okr. Beroun, Středočeský kraj

Čtyřúhelníkové valy doby laténské

300–50 př. Kr.

Význam: Nejlépe dochovaná památka typu *Viereckschanze* v ČR.

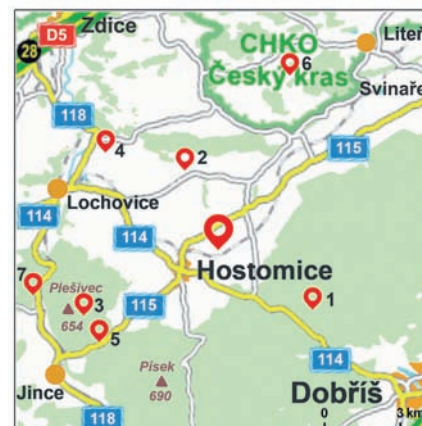
Historie: Čtyřúhelníkové valové ohrazení u Skřiple je nejzachovalejší památkou svého druhu v Čechách, avšak jeho *datování do doby laténské je mezi podobnými lokalitami nejméně jisté. Usuzovat na něj lze z některých rysů typických pro tzv. **Viereckschanze*, tj. z charakteristického tvaru a velikosti areálu, jeho topografické polohy a umístění vchodu. Významný je i výskyt nálezů doby laténské v okolí *valů – např. v sousedním Osově byl nalezen *depot zlatých keltských mincí. Předpokládá se, že byl uložen na komunikaci spojující *oppidum Stradonice s regionem Podbrdsko a pokračující dále do jižních Čech. Z prostoru samotné lokality se starým místním názvem „U Ssancu“ však žádné pravěké ná-

lezy zatím nepocházejí. Podobné lokality jsou popsány na katastrech →Bělčice, →Markvartice u Sobotky a →Třebsko, u nichž jsou zmíněny i současné názory na funkci tohoto typu areálů.

Výjimečně dobrá zachovalost valů a rozměry areálu u Skřiple (mezi podobnými památkami je u nás největší) vedly k jeho zanesení už do nejstarších mapových děl (např. tzv. prvního vojenského mapování z konce 18. století). V r. 1878 lokalitu podrobně a erudovaně popsal amatérský archeolog B. Jelínek, který pořídil také její první plán. Uvedl, že okolí areálu je podmáčené (dokonce, že lokalita vypadá jako „rybníště“), ale jeho vnitřní plocha je oproti okolnímu terénu mírně vyvýšená. Ve starých katastrálních mapách a v Jelínkově plánu je patrný ještě kratší příčný val (C), který se připojoval k obvo-

↑ Západní strana opevnění s pravděpodobným původním vstupem. Foto A. Danielisová, 2013.

□ Plán lokality A. Danielisová.

konzumovaných plodin aj. Žádná z našich lokalit však dosud objev podobného objektu nepřinesla. [ad]

Literatura: Čermák 1872; Jelínek 1879; Jansová 1968.

Navigační bod: N 49°50'11.92", E 14°04'36.20" (vstup do areálu).

Přístup: Z doporučeného místa parkování na křižovatce polních cest asi 250 m podél Chlumeckého potoka směrem k železniční stanici v Osově.

Rizika: Terén může být podmáčený, zejména za severní částí valů a na některých místech uvnitř areálu. Nejlépe je památka vidět v období s minimální vegetací (listopad až březen), jinak je plocha uvnitř valů zarostlá, což ztěžuje pohyb a orientaci.

Okolí: [1] Dobříš (PB), hradiště Hradec: N 49°49'03.07", E 14°06'55.82" (3,6 km).

[2] Neumětely (BE), tvrz Housina: N 49°51'49.78", E 14°02'37.98" (3,7 km).

[3] →Rejkovice (PB), pravěké hradiště Plešivec (5,9 km).

[4] → Libomyšl (BE), tvrz Hrádek u Libomyšle (6,4 km).

[5] Rejkovice (PB), zaniklá středověká ves Mořina: N 49°47'59.46", E 14°00'07.55" (6,7 km).

[6] Vinařice u Suchomast (BE), kulturní areál doby halštatské na vrchu Bacín: N 49°53'48.01", E 14°06'11.63" (6,9 km).

[7] Rpety (BE), tvrz Ostrý: N 49°49'13.60", E 13°57'34.28" (8,6 km).

↓ Zlatá mince z depotu v Osově, nalezeného v 60. letech 19. století. Jde o tzv. statér z 1. poloviny 2. století př. Kr. o průměru 15 mm a váze 7,6 g. Na averzu mince je jednoduchý hrbol, na reverzu klečící postava. Depot údajně obsahoval mnoho mincí, ale většina z nich byla zřejmě roztavena. Zachovaly se pouhé tři kusy, z nichž dva jsou uloženy v Národním muzeu v Praze. Podle Smejtek a kol. 2013. NM Praha, inv. č. H5-29920. Foto J. Vaněk.

↑ Letecký snímek od severozápadu, ukazující polohu lokality u potoka. Foto P. Pokorný, 2013.

↓ Výřez mapy stabilního katastru z r. 1840, zachycující nedochovanou severní část opevnění. Podle archivnimapy.cuzk.cz.

Archeologický atlas Čech

Vybrané památky od pravěku do 20. století

Archaeological Atlas of Bohemia

Selected sites from prehistory to the 20th century

Martin Kuna

a kolektiv:

Alžběta Danielisová, Dagmar Dreslerová, Jan Hasil,
Josef Hložek, Michaela Langová, Jan Mařík,
David Novák, Čeněk Číšecký, Zuzana Kačerová,
Eva Čepeláková, Judita Korteová, Dana Křivánková,
Petra Maříková Vlčková, Zdeněk Mazač, Jitka Říhová

Překlad resumé David J. Gaul

Revize překladu Zuzana Maritzová, Petra Maříková Vlčková

Vydal

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.,

Letenská 4, 118 01 Praha 1

a

Nakladatelství Academia, Středisko společných činností

AV ČR, v. v. i., Vodičkova 40, 110 00 Praha 1,

s podporou programu NAKI Ministerstva kultury ČR

Redakce neperiodických tisků

(Archeologický ústav AV ČR, Praha) Filip Laval

Fotografie na obálce Zuzana Kačerová

Logo AMČR Petr Kincl

Obálka, grafická úprava, sazba a zlom Zdeněk Mazač

Tisk Těšínská tiskárna, a.s.,

Štefánikova 1828/2, 737 01 Český Těšín

Vydání druhé, 2015

Ediční číslo 11779

ISBN 978-80-87365-82-3 (Archeologický ústav AV ČR, Praha)

ISBN 978-80-200-2526-5 (Academia)

Objednávky – Orders – Bestellungen:

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.,

Letenská 4, 118 01 Praha 1, Česká republika

Fax: +420 257532288, knihovna@arup.cas.cz

Knihu můžete zakoupit v síti knihkupectví Academia,

na www.academiaknihy.cz nebo v knihovně

Archeologického ústavu AV ČR v Praze.